

# Junamatka voi olla ennustettavissa

**K**un kävin koulua, niin opin yksinkertaisen kaavan nopeuden, etäisyyden ja ajan välisen suhteen laskemiseksi. Kaksi laskutapaa olivat sopivia, kerto- tai jakolasku riippuen mitä suuretta piti laskea. Tämä tieto vaikuttaa kokonaan puuttuvan tämän päivän rautatiemaailmasta, mikä minulle tuli mieleeni, kun olin lähdössä junamatkalle vähän aikaa sitten.

**Edellisenä iltana** ennen matkaa sain tekstiviestin yhteysvälillä liikennöivältä suurelta valtioliselta rautatieyhtiöltä, että junalla olisi myöhäisempi lähtöaika. Uusi lähtöaika jopa annettiin. Koska matka tehtäisiin melko aikaisin aamulla, ajattelin varata vähän ylimääräistä aikaa. Varmuuden vuoksi katsoin lähtöajan aamulla ja se oli sama kuin edellisenä iltana. Arvaa ihmetykseni, kun tarkistan puolen tunnin kuluttua uudelleen junan lähtöajan, niin huomaaan voimassa olevan normaalin lähtöajan. Paniikki! Minun 40 minuutin marginaalini on yhdessä hetkessä lyhentynyt muutama minuutti. Tein ehdottomasti uuden ennätyksen autolla kodin ja rautatieaseman välillä.

Perillä totean, että lähtöaika jälleen on muuttunut myöhemmäksi. Uusi lähtöaika ilmoi-

tetaan noin joka viides minuutti ilman että tiedän varmasti, päteekö uusi lähtöaika todellakin. Jokainen kuulutus lopetetaan ”lähtöaika on arvio ja juna tulee aikaisemmin tai myöhemmin.” Informaatiolla ei näin ollen ole arvoa, enempää kuin ilmeinen: juna ei lähde aikataulun mukaan. Kun juna lopulta lähti asemalta, se oli samaan aikaan, kun minulle lähetetyssä tekstiviestissä edellisenä iltana ilmoitettiin.

**En kyllä koskaan** ymmärrä, mikä vaikeus on laskea uusi lähtöaika. Se on tuskin avaruustiedettä laskea ajoaika asemalta seuraavalle. Tiedot kuten etäisyys asemien välillä ja sallittu nopeus yhteysvälillä ovat tunnettuja parametreja. Yksinkertaisen kaavan mukaan ajan laskeminen, kun nopeus ja etäisyys ovat tunnettuja, voidaan uusi lähtöaika tiedottaa suuremmalla tarkkuudella kuin ilmoittamalla alustava lähtöaika joka viides minuutti. Luottamus rautateihin on jo alhainen ja kyvyttömyys arvioida myöhästymistä ei paranna. Seuraavalla kerralla otan kyllä auton, silloin ainakin tiedän lähtöajan.

MIKAEL PRENLER  
*Päätoimittaja*